

“Passatgers’ informa i entreté, des del tren”

TV3 emet a partir del 4 d’agost l’espai ‘Passatgers’, una barreja de documental i entreteniment muntat a partir de diversos trajectes en tren fets per Catalunya i el País Valencià. L’escriptor Matthew Tree ha col·laborat amb els creadors de l’espai i fa de presentador-conductor.

Matthew Tree (Londres, 1958), és el conductor del programa *Passatgers* que estrena TV3 el dijous 4 d’agost, a les 22 h. Constarà de sis capítols setmanals de 40 minuts.

—**Com neix la idea del programa?**

—Neix dels periodistes Oriol Cortacans i Marc Roma, que fa un any i mig em van cridar a participar-hi. Volien que donés el to del programa i també que hi aportés idees. La idea era fer una sèrie de recorreguts amb tren pels Països Catalans, sobretot per Catalunya, al llarg dels quals es donaria un retrat diferent, personal i original del territori.

—**Sis trajectes semblen pocs, comparats amb tots els viatges en tren que es poden fer pels Països Catalans.**

—L’esquema original preveia tretze capítols de 30 minuts, però TV3 va pensar que seria millor, per encaixar l’espai en la graella i fer més complet i variat cada capítol, que en fossin sis de 40.

—**Quina unitat tindran els capítols?**

—Cada capítol té uns elements que sempre són els mateixos. Primer, es fa un trajecte en tren. Segon, hi ha un objectiu que cal assolir al final de cada viatge. El presentador, que sóc jo, ha d’aconseguir alguna cosa. Per exemple, en el viatge pel Maresme, durant el qual es parla de la immigració, baixo a Malgrat i treballa amb els treballadors africans en una granja per viure la seva experiència, una mica. A Madrid, un objectiu és regalar una samarreta del

jugador del Barça Oleguer Preses al president de l’estat espanyol. A Benidorm, hi vaig amb la intenció de parlar amb un dels promotors i inversors immobiliaris més importants del territori.

—**Quins ingredients apareixen durant el viatge amb tren?**

—A cada viatge, parlem amb gent desconeguda, prèviament escollida, i gent coneguda, sobre temes que afecten el territori per on passem. En el del Maresme, amb un treballador africà i amb l’actriu Vicenta Ndongo, de mare catalana i pare guineà. I en el de Benidorm, parlem amb Ferran Torrent sobre l’especulació al País Valencià.

—**A Mallorca, no hi aneu?**

—No. Volíem fer el tren de Sóller, però en reduir les opcions a 6, aquesta s’ha descartat.

—**Més ingredients.**

—Un de molt important, perquè *Passatgers* també és un espai d’entreteniment, són les aturades. A cada aturada fem una acció. Per exemple, visitem el museu del rock de Jordi Tardà a Mataró, i a Folgueroles (Osona), en Nani Roma, guanyador del Dakar, m’ensenya com anar amb bicicleta, cosa que no sabia fer.

—**A Folgueroles? A Folgueroles no hi passa el tren.**

—Fem de vegades baixades virtuals, com la del Delta de l’Ebre. Un altre ingredient que per mi és molt important són els quatre o cinc textos breus llegits en *off* sobre els llocs per on passem i que són textos bàsicament autobiogràfics. Hi ha anècdotes autobiogràfiques

relacionades amb el lloc i hi ha reflexions. Són intervencions de 30 segons que donen un to personal a l’espai. Un altre ingredient són actuacions musicals, amb músics i cançons relacionats amb el territori que visitem. I el darrer element, que és molt obvi, és que el fil conductor sóc jo. L’única persona que seguim sempre sóc jo. Més que presentador, sóc el conductor.

—**Han sortir ja tres trajectes, a la conversa. Quins són els restants?**

—Barcelona-Sitges-Salou; Barcelona-Vic-Vall de Ribes i de Sant Adrià de Besòs fins a la Universitat Autònoma de Barcelona, passant pel Fòrum i pel Raval de Barcelona, amb tres tipus de tren: tramvia, metro i ferrocarril.

—**Heu pujat al tren per projectar-hi la vostra visió de la realitat catalana, que ja coneixeu perquè fins i tot heu publicat llibres de viatges per Catalunya, o com el turista estranger que ens visita per primer lloc?**

—No hi pujo pas com a anglès o estranger sinó com a escriptor que ha viscut aquí els anys que hi ha viscut. I més que una visió el que dono al programa és un cert to a través de la meua presència i de les veus en *off*, perfilat amb els guionistes, l’Oriol i en Marc.

—**Els ingredients semblen correspondre a programes diversos, oi?**

—Sí. És un documental i un programa d’entreteniment. Hi ha una paraula en anglès per descriure aquesta mena d’espai que és intradúible, *infotainment*, barreja d’entreteniment i informació.

—**El pas que doneu en acceptar la conducció d’un espai de televisió és arriscat, no?**

—És un repte que he acceptat per la bona sintonia que hi ha amb en Marc i l’Oriol i perquè tots tres teníem molt clar que el meu paper seria fer de mi mateix, és a dir, d’escriptor anglocatalà i res més. Que no hauria de fer teatre, per dir-ho així.

—**No heu parlat del paisatge que només es pot veure des del tren. La majoria dels catalans, acostumats a recórrer el territori amb cotxe, descobreixen aquests paisatges. Potser els agradaria veure’l per televisió i s’anirien a viatjar amb tren.**

—Aquest aspecte no hi és. No és un programa de viatges. Hi poden aparèixer paisatges curiosos, però no és un programa turístic. D’altra banda, ja se

"A cada viatge, parlem amb gent desconeguda, pròximament escollida, i geni coneguda, sobre temes que afecten el territori per on passom. En el dol Maresme, amb un treballador africà i amb l'actriu Vicenta Ndongu, de mare catalana i pare guineà. I en el de Benidorm, amb Ferran Torrent."

"La idea de Roma i Cortacans era fer un retrat diferent, personal i original del territori"

n'han fet molts, de programes turístics, els de Catalunya des de l'aire i des del mar, per exemple.

—**I amb tren, també?**

—No, no s'ha fet mai.

—**Haurem de fitxar Michael Palin.**

—Que no és l'únic que ha fet reportatges de viatges amb tren. Al canal 33 actualment emeten un programa molt antic de la BBC de viatges amb tren per tot el món que fa un dramaturg anglès, Michael Fryan, programa del 1980, que desconeixia. El de Palin sí que el coneixíem, però no ha estat una referència gaire important per al nostre programa.

—**El 1980 no vivíeu encara a Anglaterra?**

—Sí. Vaig venir el 1984, però el programa de Michael Fryan no l'havia vist.

—**I gràcies al vostre arrelament català ara heu recuperat el que us vàreu perdre el 1980 quan vivíeu a Anglaterra.**

—Sí, sí. Ha estat una gran sorpresa.

—**Disposàveu de cap referència més clara que la de Palin?**

—No. La gent de tant en tant parla de l'*Afers exteriors* de Miki Moto, però no hi té res a veure. Jo diria que *Passatgers* és *sui generis*. És un programa original que funciona, cosa que no sempre s'aconsegueix, perquè he vist molts programes originals que no funcionen.

—**En el to no hi haurà alguns punts en comú amb els reportatges de Miki Moto? Em sembla que compartiu el mateix toc d'ironia bonhomiosa.**

—Si hi ha un punt en comú és aquest, però ell és una persona molt coneguda amb una imatge popular i una trajectòria llarguíssima i jo no tinc cap d'aquestes coses.

—**A l'hora d'"actuar", encara que no vulgueu fer teatre, no heu pensat en Miki Moto o algun altre presentador?**

—No, en absolut. La lluita ha estat la de ser jo mateix sempre, fins i tot en les

situacions inevitablement artificials que sorgeixen quan hi ha càmeres al davant.

—**Confieu que el programa us faci més popular i així la vostra obra literària pugui arribar a més gent?**

—Darrere de cada aportació als mitjans, incloent-hi aquesta, no puc no pensar en l'ajut possible que proporcionarà als meus llibres. Ser famós i conegut, o conegut i prou, no són objectius personals meus, ni de bon tros. Però que més gent tingui la possibilitat de llegir-me, sí que m'interessa, evidentment.

—**No heu fet un programa turístic, però vós sí que heu fet turisme. Què heu descobert d'interessant o curiós?**

—Folgueroles, un poble que no sabia que fos tan bonic, o el trajecte del Límon Express, que va a Benidorm, on, amb un fons de paisatge impressionant, els animadors esquitxen tots els turistes amb ampolles de cava barat i expliquen acudits verds. Però el més important que he descobert és un ventall extraordinàriament variat de gent que m'hauria costat anys conèixer en circumstàncies normals.

Lluís Bonada